

УДК 330.34

DOI: 10.30977/ЕТК.2225-2304.2022.39.55

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЯК ЦІЛЬОВА ФУНКЦІЯ СУЧАСНОЇ ПАРАДИГМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОСТУ ТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

КУДРЯВЦЕВ В. М., кандидат економічних наук, доцент, кафедра економіки і підприємництва, Харківський національний автомобільно-дорожній університет, вул. Я. Мудрого, 25, м. Харків, Україна, 61002.

E-mail: slavkudr@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7617-6390

***Анотація.** Метою даного дослідження є теоретичне обґрунтування основних положень сучасної парадигми економічного росту транспортних підприємств, спрямованих на ефективну адаптацію їхньої господарської діяльності до умов зовнішнього середовища, що швидко змінюються, та розгляд сталого розвитку як її цільової функції. Для досягнення поставленої мети використано ряд сучасних загальнонаукових методів та прийомів дослідження, а саме: абстрактно-логічний, включаючи аналіз і синтез, індукцію та дедукцію; узагальнення – для здійснення огляду інформаційних джерел, уточнення сутності основних понять і категорій, вивчення вітчизняного та зарубіжного досвіду; системного аналізу – з метою цілісного сприйняття об'єкта дослідження і комплексного аналізу зв'язків елементів у межах визначеної проблеми в цілому; проблемно-орієнтованого – для наукового обґрунтування стратегічних пріоритетів та їх організаційно-економічного аспекту; графічного – для унаочнення отриманих результатів.*

Сталий економічний розвиток підприємства визначається економічним розвитком (на який впливають рівень економічного зростання, якісні зміни, що здійснюються в підсистемах підприємства) та економічною стійкістю (яка визначається економічною рівновагою, економічною адаптацією та економічною гнучкістю), досягнення яких, у свою чергу, забезпечується обсягом інвестиційних вкладень в інноваційні види продукції та технології, а також рівнем менеджменту підприємства. Сталий розвиток транспортних підприємств можливий шляхом розробки та реалізації стратегії економічного інноваційного розвитку на основі забезпечення оптимальних темпів економічного росту, за яких алгоритм моделювання рівня досяжного росту використовується стосовно транспортних підприємств. Теоретичне обґрунтування основних положень сучасної парадигми економічного росту транспортних підприємств, спрямованих на ефективну адаптацію їхньої господарської діяльності до умов зовнішнього середовища, що швидко змінюються, та розгляд сталого розвитку як її цільової функції. Запропоновані в статті теоретичні висновки, підходи і рекомендації можуть бути використані для розроблення сучасної парадигми економічного росту транспортного підприємства на засадах сталого розвитку.

***Ключові слова:** сталий розвиток, транспортне підприємство, парадигма, економічний ріст, модель сталого розвитку, стратегія сталого розвитку.*

Постановка проблеми. Кризові явища досить сильно впливають на українську економіку, що вкотре підтверджує необхідність усунення акценту соціально-економічного розвитку країни на сферу інтенсифікації вітчизняного виробництва та його основи – транспортних підприємств – на основі інноваційних перетворень.

Слід зазначити, що орієнтація більшості транспортних підприємств на короткострокові програми розвитку здебільшого спрямована на локалізацію втрат і неспроможна забезпечити їх сталий економічний розвиток. Тому, поряд із реалізацією антикризових заходів, виникає необхідність розробки стратегії, спрямованої на забезпечення довгострокового економічного росту транспортних підприємств з урахуванням інноваційних перетворень як домінантного чинника, що забезпечує їх сталий розвиток.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання сталого розвитку транспорту розглянуто в працях багатьох вчених, таких як: Ю .С. Бараша, І. К. Бистрякова, О. В. Бойко, С. Л. Брю, З. П. Діуліт, В. С. Загорський, Д. В. Зеркалова, К. Р. Макконел, М. М. Маслова, Л. Г. Мельник, Н. В. Пахомова, Є. М. Сич, А. Д. Урсула, М. А. Хвесик, О. Б. Чернега, М. М. Чеховська та ін. [1-9].

Невирішені складові загальної проблеми. Таким чином, визначення сталого розвитку транспортних підприємств як цільової функція сучасної парадигми економічного росту даних підприємств є складною науковою проблемою, вирішення якої має важливе народногосподарське значення.

Формулювання цілей статі. Метою даного дослідження є теоретичне обґрунтування основних положень сучасної парадигми економічного росту транспортних підприємств, спрямованих на ефективну адаптацію їхньої господарської діяльності до умов зовнішнього середовища, що швидко змінюються, та розгляд сталого розвитку як її цільової функції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Методологічний підхід для вирішення поставленого завдання виходить із логічної ієрархічної конструкції сталого розвитку підприємства (рис. 1).

Вирішення проблеми розробки та реалізації стратегії сталого розвитку транспортних підприємств, управління цим процесом, створення відповідної інфраструктури та законодавчого забезпечення неможливо забезпечити без детального дослідження методологічних засад економічного розвитку як складової сталого розвитку.

Нині теорія економічного розвитку виступає відокремленим розділом економічної теорії, у межах якої ця категорія сприймається як складова низки підкатегорій, модель якої представлено на рис. 2.

Рис. 1. Ієрархічне співвідношення основних категорій сталого розвитку підприємства (Джерело: розроблено автором)

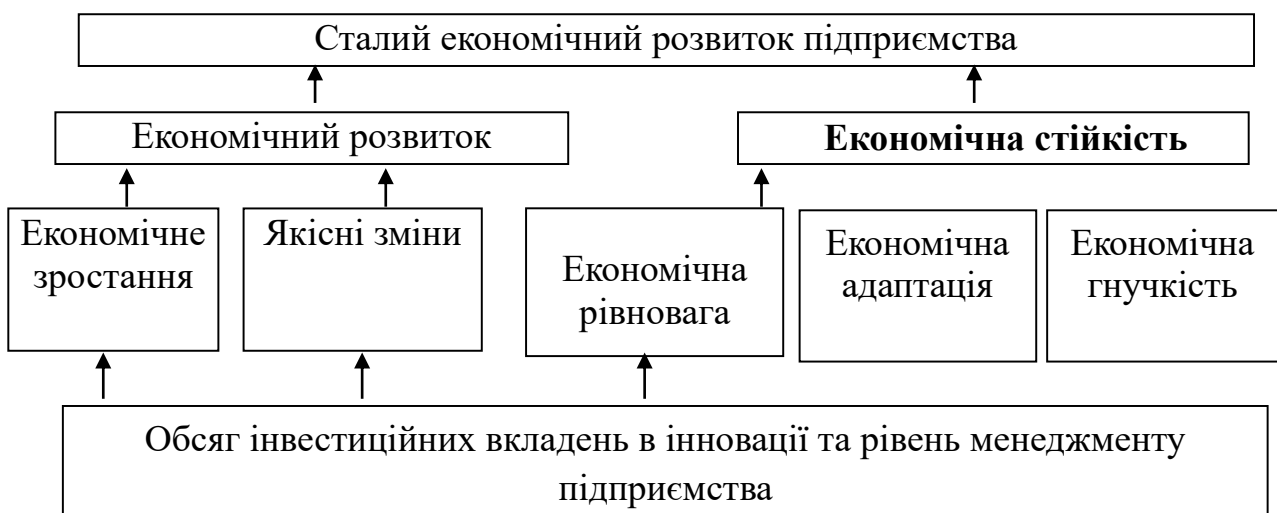

Рис. 2. Модель сталого економічного розвитку підприємства (Джерело: розроблено автором)

Сталий економічний розвиток підприємства визначається економічним розвитком (на який впливають рівень економічного зростання, якісні зміни, що здійснюються в підсистемах підприємства) та економічною стійкістю (яка визначається економічною рівновагою, економічною адаптацією та економічною гнучкістю), досягнення яких, у свою чергу, забезпечується обсягом інвестиційних вкладень в інноваційні види продукції та технології, а також рівнем менеджменту підприємства.

Виходячи з цього, можна охарактеризувати елементи цієї моделі.

1. Економічна стабільність – це відсутність істотних змін параметрів підприємства на певному тимчасовому етапі його функціонування.

2. Економічна рівновага – передбачає збалансованість підсистем підприємства у процесі його функціонування.

3. Економічна незалежність означає можливість функціонування та розвитку за рахунок генерування внутрішніх джерел фінансування.

4. Економічна безпека – такий стан організації системи управління, що дозволяє забезпечити адекватну реакцію на внутрішній і зовнішній вплив середовища для стабільного функціонування.

5. Економічна адаптація – можливість пристосування до умов середовища, що змінюються, без істотних змін стабільності та рівноваги.

6. Економічна гнучкість – ступінь можливого впливу факторів середовища, які не приводять до якісної зміни параметрів функціонування підприємства.

7. Економічна стійкість – здатність підприємства у процесі забезпечення свого зростання зберігати збалансованість своїх підсистем.

8. Економічний розвиток – якісна зміна підсистем підприємства у процесі його функціонування.

9. Сталий економічний розвиток – якісна зміна підсистем підприємства за збереження їх збалансованості у процесі досягнення необхідних темпів зростання.

Слід зазначити, що питаннями сталого росту та розвитку на макрорівні займалися багато видатних вчених, які значною мірою дослідили цю проблематику, створили методологічну основу цього напрямку економічної науки та розробили різноманітні моделі економічного зростання.

Важливим напрямом виступає дослідження економічного росту окремих господарюючих суб'єктів, тобто підприємств. Сутність підприємства та його організаційної форми виступає предметом інтенсивного вивчення багатьма дослідниками з метою розробки рекомендацій щодо визначення та реалізації стратегії

розвитку, у зв'язку з чим важливо узагальнити позитивні висновки сучасної мікроекономічної теорії стосовно діяльності підприємств.

Загалом виділяють дві основні причини, які актуалізують дослідження економічного росту транспортних підприємств: по-перше, проблема розробки положень теорії економічного росту для підприємств має в умовах кризи особливу важливість; по-друге, виникає необхідність системного підходу до процесу управління економічним розвитком підприємств, а також оцінки його джерел та основних факторів.

Для комплексного аналізу функціонування підприємства важливо зрозуміти, як відображаються у існуючих теоретичних концепціях:

- склад та вплив факторів, що визначають прийняття тих чи інших управлінських рішень у сфері транспортування продукції;
- організаційна структура підприємства, склад та основні елементи механізму взаємовідносин між структурними підрозділами підприємства;
- система взаємовідносин між працівниками, керівниками та власниками підприємства;
- виробничо-технологічна структура підприємства.

Економічна теорія розглядає кілька основних варіантів моделей підприємств, які використовують певні передумови їх виникнення, функціонування та ліквідації. При цьому достатньо розроблені такі варіанти теоретичної моделі підприємства, як неокласична, інституційна, еволюційна, підприємницька, «агентська» теорія фірми, а також розглядаються інтеграційна теорія та «модель виживання» підприємства.

Розглядаючи дані моделі з позицій вимог до підприємств, виконання яких забезпечує тривалий сталий розвиток, можна виділити такі складові:

- 1) підприємство має адекватно реагувати на зміну ринкової ситуації, формуючи свою об'ємно-номенклатурну і цінову політику, прагнучи максимізації прибутку;
- 2) задля забезпечення сталого розвитку підприємство має мінімізувати внутрішньофірмові транзакційні витрати;
- 3) система прийняття управлінських рішень, її особливості та динаміка повинні виступати об'єктом особливої уваги керівника;

4) найважливішою умовою ефективної роботи підприємства у ринковій економіці виступає наявність цілеспрямованої мотивації його працівників, насамперед робітників, та менеджерів, при цьому дуже гострою проблемою для багатьох підприємств є зближення інтересів власників, менеджерів та колективу;

5) взаємовідносини між менеджментом та власниками підприємства повинні бути гармонізовані з інтересами бізнесу, при цьому знаходження оптимальних співвідношень між матеріальною зацікавленістю та професійним розвитком менеджера є складним завданням, оскільки асиметричність інформації між працівниками, менеджерами та власниками створює передумови для погіршення продуктивності праці, використання коштів власника.

Таким чином, наведений розгляд моделей підприємства дозволяє зробити висновок про те, що у різних моделях зміст сутності та цільових установок підприємства розглядається переважно по відношенню до конкретних питань економічного функціонування та розвитку, водночас проблемам забезпечення сталого розвитку приділяється менше уваги.

Одними з найважливіших цілей для стратегічного розвитку та управління цим процесом виступають цілі виробництва, які відображають співвідношення темпу зміни обсягу наданих послуг та прибутку підприємства. Залежно від цього співвідношення темп зростання підприємства може бути швидким, стабільним або він може скорочуватися, у зв'язку з чим можуть встановлюватися такі цілі, як швидке зростання, стабільне зростання та скорочення.

Швидке зростання виступає не тільки досить привабливою, але і дуже складною метою для досягнення, тому якщо у підприємства є необхідні передумови, слід віддавати перевагу саме цій меті зростання. Мета стабільного зростання передбачає, що за її досягнення темпи розвитку підприємства пропорційні темпам росту в галузі загалом. Ця мета спрямована не так на експансію підприємства, як на збереження частки ринку. Мета скорочення ставиться підприємством тоді, коли виникають ситуації, які змушують уповільнювати темпи росту та скорочувати свою частку ринку, при цьому реалізація даної мети не завжди означає кризовий стан підприємства, тобто, після швидкого росту може виникнути потреба у скороченні темпів розвитку.

Найбільшою мірою на сталий розвиток впливає економічне зростання підприємства, що є досить складним і багатограним явищем, інтерпретація і формалізація якого в даний час, як видно з публікацій багатьох авторів, остаточно не завершені.

Разом з тим аналіз та вивчення економічної літератури дозволяють зробити висновок, що більшість дослідників даної тематики під економічним ростом підприємства розуміють переважно лише збільшення обсягів його діяльності. Однак такий підхід не повною мірою враховує сукупність реальних зовнішніх та внутрішніх можливостей, а також використання потенціалу підприємства.

На наш погляд, під економічним ростом слід розуміти тільки таке збільшення обсягів діяльності, досягненню якого сприяють обґрунтована оцінка ефективності та дотримання необхідних обмежень, що забезпечують стійкість.

Забезпечення сталого розвитку підприємства вимагає розробки відповідної стратегії, треба відзначити, що стратегія росту вперше досить докладно була розроблена І. Ансоффом [10], який виділяв етапи росту фірми та відповідні їм стратегії.

1. Початкова стратегія, метою якої виступають помірно зростання та вихід на оптимальну ефективність. При цьому на даному етапі можуть виникати складності у виробництві та напружений фінансовий стан, пов'язаний з великими витратами та низькими доходами.

2. Стратегія проникнення, спрямована на більш глибоке проникнення в ринкове середовище та підвищення темпів зростання обсягу продажів, що може здійснюватися на основі придбання та поглинання. При цьому повинні вживатися дії щодо посилення фінансових позицій, модернізації основних фондів та науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт.

3. Стратегія прискореного росту, що ставить своїми цілями повне використання ресурсів підприємства, зростання доходів і доведення частки ринку до запланованої величини. На цьому етапі починають виникати негативні тенденції, тому одними із завдань виступають їх виявлення та визначення можливостей рішення.

4. Стратегія перехідного періоду, спрямована на здійснення заходів після прискореного росту, з перебудовою діяльності для

входження у новий цикл зростання, не допускаючи періоду тривалої стагнації.

Економічне зростання підприємства є досить складним явищем, інтерпретацію якого нині остаточно не завершено. Водночас аналіз та вивчення економічної літератури показують, що більшість дослідників даної тематики під економічним зростанням підприємства розуміють зростання обсягів його діяльності. Однак цей підхід не повною мірою враховує сукупність реальних зовнішніх і внутрішніх можливостей підприємства, що характеризують рівень стійкості та обмеження економічного зростання підприємства. Виходячи з цього, під економічним зростанням слід розуміти таке зростання обсягів діяльності, забезпеченню якого відповідає певний рівень ефективності, стійкості та обмежень.

Наведене визначення повніше розкриває багатоаспектність проблеми економічного росту підприємства та дозволяє сформулювати концептуальні основи управління ним, у зв'язку з чим пропонується розглядати управління економічним ростом як складовий елемент системи управління сталим розвитком підприємства на основі таких складових:

- 1) застосування інноваційних підходів до ведення бізнесу;
- 2) ефективність діяльності;
- 3) стійкість;
- 4) обмеження економічного зростання.

Подібний підхід дозволяє вирішити проблему взаємозв'язку показників ефективності, які здебільшого мають короткостроковий характер, та економічного росту, спрямованого на довгостроковий період.

Здійснення господарської діяльності підприємств у сучасних умовах ринкової економіки, що характеризується значними змінами факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, багато в чому визначається методами управління, які повинні реагувати на збурення, що виникають, і бути націлені на їх ефективне функціонування, у зв'язку з чим методи оцінки та аналізу ефективності повинні бути адекватні умовам ведення бізнесу.

Управління економічним ростом вимагає ретельного балансування цілей підприємства у плані продажу, ефективності

його діяльності та споживання ресурсів. Водночас проблема полягає в тому, щоб визначити, який рівень зростання наданих послуг узгоджується з реальним становищем підприємства та станом ринків. У зв'язку з цим моделювання досяжного рівня зростання виступає важливим засобом стратегічного планування та забезпечення сталого розвитку як підприємства, так і економіки регіону та країни в цілому.

Рівень росту підприємства є стійким, коли вхідний потік готівки дорівнює чи перевищує вихідний, тобто, коли отриманий прибуток від минулих та поточних інвестицій забезпечує необхідні інвестиційні фонди для підтримки інноваційної стратегії організації, причому якщо цього не відбувається, то підприємству необхідно змінювати фінансову політику з метою уникнення серйозних наслідків.

Для досягнення сталого зростання необхідною умовою є рівність вихідного потоку готівки тому, що входить. З допомогою збереження вхідних грошових потоків готівки незмінними, тобто, якщо не брати до уваги додаткову заборгованість або власний капітал, менеджер може визначити максимальне збільшення у наданих послугах, які підприємство здатне підтримувати. На цьому рівні зростання внутрішні фонди та наявна заборгованість є достатніми для фінансування оборотного капіталу, а також підтримки необхідної величини капітальних активів для забезпечення прогнозованого рівня продажів. Якщо грошовий потік перебуває у точці рівноваги, досягається рівень сталого росту. Якщо забезпечується зростання вище цього рівня, відбувається порушення рівноваги у балансі фінансових джерел та сферах їх застосування, тому можливі такі два варіанти прийняття управлінських рішень:

1) збереження зростання за допомогою зниження інвестування в окремі проєкти;

2) робота з компонентами, що визначають вхідні та вихідні грошові потоки готівки.

Більшість змінних моделі стійкого економічного росту є взаємозалежними, тому аналіз чутливості даних важелів дозволяє визначити варіанти стратегічного позиціонування організації.

Висновки. Процес використання моделі рівня сталого росту, оснований на розрахунку приросту обсягу наданих послуг, здійснюється у певній послідовності.

1. Збір інформації по досліджуваному підприємству на основі бухгалтерського, статистичного та управлінського обліку і звітності.

2. Розрахунок рівня сталого росту кожної стратегічної бізнес-одиниці і загалом організації, у якій можуть використовуватися різні варіанти моделі.

3. Зіставлення розрахованого рівня сталого росту з фактичним. Якщо фактичне зростання перевищує рівень стійкого, необхідна зміна компонентів моделі для збереження рівноваги. Тут можливі такі варіанти:

а) аналіз різних варіантів розширення компонентів моделі за допомогою використання формули DuPont;

б) збільшення обсягу власного капіталу;

в) побудова рівня зростання шляхом зміни програмування стратегічних фондів, що є процесом стратегічного планування, яке забезпечує зв'язок між формулюванням і впровадженням стратегії за допомогою визначення завдань, стратегій та пріоритетів організації.

Таким чином, можна відзначити, що сталий розвиток транспортних підприємств можливий шляхом розробки та реалізації стратегії економічного інноваційного розвитку на основі забезпечення оптимальних темпів економічного росту, за яких алгоритм моделювання рівня досяжного росту використовується стосовно транспортних підприємств.

Література

1. Боровицька Л. О., Круць А. В. Проблеми та сучасний стан транспортної системи України. *Регіональна економіка. Економічні науки. Publishing house Education and Science*. URL: http://www.rusnauka.com/16_ADEN_2010/Economics/68206.doc.htm. (дата звернення: 23.01.2022)

2. Итоговый документ Конференции ООН по устойчивому развитию «Рио + 20» «Будущее, которое мы хотим». URL: http://www.uncsd2012.org/content/documents/779futurewewant_russian.pdf (дата звернення: 15.02.2022)

3. Бойко О.В., Дзуліт З.П. Сталий розвиток транспортної системи України. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. № 23(18). С. 94-103.

4. Декларація "Декларация Рио-де-Жанейро по окружающей среде и развитию (14 июня 1992 г.) від 14.06.1992 р. № 995_455 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_455 (дата звернення: 2.04.2022)
5. Загорський В. С. Концептуальні основи формування системи управління сталим розвитком еколого-економічних систем: монографія. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. 336 с.
6. Сталий розвиток: світоглядна ідеологія майбутнього: монографія / за ред. акад. НААН України М. А. Хвесика. Київ: Вид-во ДУ Ін-ту економіки природокористування та сталого розвитку НАН України, 2012. 465 с.
7. Сич Є. М., Бойко О. В. Інфраструктура транспортного ринку в системі чинників соціально-економічного зростання. *Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Сер.: Економічні науки*. Чернігів: Вид-во ЧДТУ. 2012. № 3 (60). С. 115-127.
8. Транспортна політика України та її наближення до норм Європейського Союзу / за ред. М. Свенціцькі. Київ: Вид-во Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки, 2010. 102 с.
9. Загорський В. С. Концептуальні основи формування системи управління сталим розвитком еколого-економічних систем: монографія / Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2018. 336 с.
10. Ansoff I.H. *Strategic Management*. Wiley, New York, 1979. 419 s.

References

1. Borovytska, L. O., Kruts, A. V. (2010). Problemy ta suchasnyy stan transportnoyi systemy Ukrayiny. [Problems and current state of the transport system of Ukraine]. *Rehionalna ekonomika. Ekonomichni nauky. Publishing house Education and Science – Regional economy. Economic sciences. Publishing house Education and Science*. Retrieved from: http://www.rusnauka.com/16_ADEN_2010/Economics/68206.doc.htm. [in Ukrainian].
2. Itogovyy dokument Konferentsii OON po ustroychivomu razvitiyu «Rio + 20» «Budushche, kotoroye my khotim». [The final document of the UN Conference on Sustainable Development "Rio + 20" "The Future We Want"]. Retrieved from: http://www.uncsd2012.org/content/documents/779futurewewant_russian.pdf. [in Russian].
3. Boyko, O.V., Dvulit, Z.P. (2013). Stalyy rozvytok transportnoyi systemy Ukrayiny. [Sustainable development of the transport system of Ukraine]. *Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny – Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine*, 23(18), 94-103. [in Ukrainian].
4. Deklaratsiya "Deklaratsyya Ryo-de-Zhaneyro po okruzhayushchey srede y razvytyyu (14yyunya 1992 r.) vid 14.06.1992 r. № 995_455 [Declaration "Declaration of Rio de Janeiro on Environment and Development (June 14, 1992) of June 14, 1992 № 995_455]. Retrieved from:

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_455. [in Russian].

5. Zahorskyy, V. S. (2018). Kontseptualni osnovy formuvannya systemy upravlinnya stalym rozvytkom ekoloho-ekonomichnykh system: Monohrafiya [Conceptual bases of formation of management system of sustainable development of ecological and economic systems: Monograph]. Lviv: LRIDU NADU. [in Ukrainian].

6. Khvesyka, M. A. (Ed). (2012). Stalyy rozvytok: svitohlyadna ideolohiya maybutnoho: Monohrafiya [Sustainable development: worldview ideology of the future: Monograph]. K.: Vyd-vo DU In-tu ekonomiky pryrodokorystuvannya ta staloho rozvytku NAN Ukrayiny. [in Ukrainian].

7. Sygh, Ye.M. (2012). Infrastruktura transportnogo rynku v systemi chinnykiv sotsialno-ekonomichnogo zrostannja. [Transport market infrastructure in the system of factors of socio-economic growth]. *Visnyk Chernigivskogo dergavnogo tekhnologichnogo universitetu – Bulletin of Chernihiv State Technological University*, 3(60), 115-127 [in Ukrainian].

8. Svyenchitski, M. (2010). Transportna polityka Ukrayiny ta yiyi nablyzhennya do norm Yevropeyskoho Soyuzu [Transport policy of Ukraine and its approximation to the norms of the European Union]. K.: Vyd-vo Analychno-doradchyy tsentr Blakytynoyi strichky. [in Ukrainian].

9. Zagorskij, V.S. (2018). Kontseptualni osnovy phormuvanja sistemy upravlinja stalym rozvitkom ekologo-ekonomichnykh system: Monographija [Conceptual bases of formation of management system of sustainable development of ecological and economic systems: Monograph]. Lviv: LRIDUNADU [in Ukrainian].

10. Ansoff, I.H. (1979). Strategic Management. Wiley, New York. [in English].

SUSTAINABLE DEVELOPMENT AS A TARGET FUNCTION OF THE MODERN PARADIGM OF ECONOMIC GROWTH OF A TRANSPORT ENTERPRISE

KUDRIAVTSEV V., PhD in Economics, Associate Professor, Department of Economics and Entrepreneurship, Kharkiv National Automobile and Highway University, Ya. Mudrogo str., 25, Kharkiv, Ukraine, 61002.

E-mail: slavkudr@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7617-6390

Abstract. The purpose of this research is to theoretically substantiate the main issues of the modern paradigm of the economic growth of transport enterprises, aimed at the effective adaptation of their economic activities to rapidly changing environmental conditions and the consideration of sustainable development as its objective function. To achieve this aim, a number of modern general scientific methods and techniques of research were used, namely: the abstract-logical method, including the analysis and the synthesis, the induction and deduction; the generalization to review information sources, to clarify the essence of basic concepts and

categories, to study the domestic and foreign experience; the system analysis in order to holistically perceive the object of study and a comprehensive analysis of the element relationships within the defined problem as a whole; the problem-oriented method for the scientific substantiation of strategic priorities and their organizational and economic aspect; the graphic method to illustrate the results.

The sustainable economic development of an enterprise is determined by the economic development (influenced by the level of economic growth, qualitative changes in the subsystems of an enterprise) and the economic stability (determined by the economic equilibrium, the economic adaptation and the economic flexibility), which, in turn, is ensured by an amount of investments in innovative products and technologies, as well as the level of enterprise management. The sustainable development of transport enterprises is possible by developing and implementing a strategy of economic innovation development based on ensuring optimal rates of economic growth, at which the algorithm for modeling the level of achievable growth is used for transport enterprises. Theoretical substantiation of the main provisions of the modern paradigm of economic growth of transport enterprises aimed at effective adaptation of their economic activity to rapidly changing environmental conditions and consideration of sustainable development as its objective function. The theoretical conclusions, approaches and recommendations offered in the article can be used for development of a modern paradigm of economic growth of the transport enterprise on the basis of sustainable development.

Key words: *sustainable development, transport enterprise, paradigm, economic growth, model of sustainable development, strategy of sustainable development.*